

RENEŠAČNÉ UMENIE A ESTETIKA

15 – 16 storočie

- postupne sa rozvíjajú mestá, remeslá a finančníctvo, vzniká a rozvíja sa experimentálna prírodoveda, nové formy skúmania sveta.
- ustupuje stredoveká nadvláda teológie a náboženskej dogmy.
- občan chce žiť podľa hesla „Človek je strojom svojho šťastia na Zemi“.

Renesancia je krátke a pre ľudstvo vzácné obdobie. **Vedú k nemu dva mocné prúdy:**

1. – pozorovanie prírody a jej zákonitostí bez náboženských dogiem
2. – znovuobjavenie a znovuzrodenie antiky.

Prvý renesančný umelec = Giotto Bondone (džoto) – toskánsky maliar a architekt. Maľoval rôzne nástenné a tabuľové maľby, ktorými získal uznanie i priateľstvo mnohých veľkých osobností.

Renesancia v architektúre = r. 1420 – Filippo Brunelleschi – Kupola florentského dómu patrí medzi najkrajšie na svete. Príznačná

je renesančná stavba Brunelleschiho sirotinec vo Florencii. Je považovaná za symbol renesancie. V renesancii vládne pohodlie a komunikatívnosť interiérov, ulice či námestia. Na poschodiach sú lodžie, balkóny, terasy, alebo aspoň ozdobné okná, záhrady s geometrickou ornamentikou.

Heslo renesancie: **Meradlom všetkých vecí je človek.**

Maliarstvo a sochárstvo:

Michelangelo (Svätá rodina), Donatello (David),

Leonardo da Vinci

(Mona Lisa, Dáma s hranostajom) - Maliarstvo mu umožňovalo predostrieť svetu i svoju predstavu ideálneho človeka, v ktorom sa harmonicky spájajú črty muža i ženy.

Hudba:

Rozvíja sa v Holandsku, Flámsku, Taliansku, Nemecku. Každý šľachtic by mal vedieť hrať aspoň na dvoch hudobných nástrojoch. Hudba plnila najmä slávnostnú funkciu. V mestách boli obľúbené posedenia pri hudbe na námestiach i vežové koncerty. Na vidieku je to ľudová hudba spojená s tancom. Z hudobných nástrojov sa používali najmä píšťala, neskôr violy, lutny, čembalo, trúbky, gajdy. Najobľúbenejším hudobným žánrom bol madrigal (viachlasná hudba pre 4 spievané hlasy; témy príroda, láska) a chanson (Jeden spievaný hlas sprevádzajú dva hudobné nástroje). Na Slovensku prenikla Valaská hudba (pastieri, zbojníci, obľúbený odzemok, fujara)

RENEŠANCIA NA SLOVENSKU

- preniká za vlády Mateja Korvína, ktorý mal za ženu neapolskú princeznú Beatricu. Kráľ povolával talianskych umelcov a staviteľov. Renesančné umenie tak zanechalo stopu aj u nás.

- K najkrajším renesančným pamiatkam patria radnice v Levoči, v Prešove, meštianske domy v Banskej Štiavnici a v Bratislave.